

מגילת המועמד 2

פורים תשס"ו

עירד יבנה

במגילה דאשתקד הופיע מועמד,
מדען מזהיר בטכניון, ידוע ונחמד,
ארְגְנו אגדות על מורדות ועליות,
רקמנו עלילות על מטלות והשפלות,
על איך, כשהאיש את נשמתו כמעט נפח,
קיבל הוא סוף כל סוף קביעות ואף דרגת פרופ"ח.

וכאן מתחיל בעצם סיפורנו החדש,
המועמד ממשיך לשעוט – לרגע לא נחלש,
וכעבור חצי עשור מופיע הדיקן,
ומבשר בהתרגשות: הגיע שוב הזמן!
הוא מהנדס לו תיק בחריצות והקפדה,
ומְשֻלְחו, אחר כבוד, היישר לוועדה.

החברים מעלעלים בתיק המועמד,
ומביעים כולם את שיפוטם המלומד:
חבר הסגל, ש"ח אחד, הוא איש מדע חכם,
אשר שְבָחוּ נישא לכל פינה שבעולם,
אני תומך, מכריז שני, הוא באמת מוכשר,
חוקר מדהים, כותב מקסים, ואף רוקד ושר!

והשלישי קורא: גאון! הרביעי: ענק!
החמישי: דרכו צְלָחָה בכל אשר עסק!
וכך, לפי התור, הם מקלסים ברוב פְּרָגוֹן,
וראש הוועדה מכריז: "הרי סיכום דיון:
חבר הסגל הוא תותח, ויש לו תיק פצצה,
אבל יש בעיה עם מכתבי ההמלצה..."

ממליץ אחד, אבוי, נולד בארץ ישראל,
ממליץ שני עדיין לא זכה בפרס נובל,
והשלישי הדפיס את מכתבו המלומד
על שני צידי הדף במקום על צד אחד בלבד!

ממליץ נוסף כתב רק דף, כי הוא על ערש דווי,
מכתב נוגע, בלי ספק, אבל קצר מְדִי,
ובמכתב אחר גיליתי שתי שגיאות של כתיב,
רוצה לרמוז שהכותב כבר לא כל כך יציב.

עם זאת, ישנו מכתב אחד שהוא פשוט מדהים,
ארוך ומפורט מאד, ואף עטור שבחים,

אולם, לצערי, עלי לפסול אותו מיד,
כי שמו של הכותב דומה לשם המועמד!

כולנו מסכימים שהעניין מאד עדין,
ויש לשקול בכובד ראש את כל הסימוכין,
אפשר להעניק קידום, אך יש בכך סיכון,
נקפיא את המינוי שנתיים ונמשיך לדון.

משנודע למועמד על רוע המצב,
מיהר אל ראש הוועדה, ובידו מכתב.
"נפלה טעות", קרא בקול, "או מן הסתם בלבול,
הלא מְשַׁרְת פרופסור ממתינה לי שם, בחו"ל!"

"הרשה לי לגחך", ענה לו ראש הוועדה,
"אינך הולך לשום מקום, ראה זאת כעובדה!
אתה מבין, יש פנסיה תקציבית בטכניון,
ואם תלך, היא תישפך הישר אל הטמיון.
בתך חולת קצרת, לאמך בריחת סידן,
אין שום ביטוח בעולם שיכסה אותן,
וגם בְּנֵךְ אשר עומד כבר לסיים תיכון –
הוא לא יסכים לזוז, הקשב לי, יש לי ניסיון.
כן, המצב עגום, חבר, חסר כל תקנה,
אין שום סיכוי שתעזוב, קבל זאת! בקטנה!"

הלום מצער הבחור סובב על עקביו,
גרונו חנוק ולחלוחית צורבת את עיניו,
כושל לעבר פתח היציאה, רגלו כבדה,
בעקבותיו פוסע חרש ראש הוועדה,
פתאום, כמו ממתיק לו סוד, לוחש: "חכה בחור,
החנה את עכוזך ואספר לך סיפור.

היה היו אנשי מדע אשר ערכו ניסוי
שתוצאותיו כה מוזרות שהוא נותר חסוי,
ובאותו ניסוי הציבו כלוב, ובו קופים,
קופי גורילה-קוֹנְג, אינטליגנטים ויפים,

ובמִרְכֵּז הציבו עץ, קָבַל עם ועדה,
שבראשו התנוססה בננה בודדה.
ויהי בְּשִׁלּוֹחַ קוף ידו לקטוף לו את הפרי –
מיד הוכו כל חבריו בזרם חשמלי!

חלפו יומיים או שלושה, והקופים כולם,
תפשו את הפרנציפ – למדו דרכו של העולם –
וכְּשֶׁגָּבַר יָצְרוּ של קוף לחמוד לו את המוז,
הכו אותו כל ידידיו במלוא עצמה ועוז,
וגררוהו מן העץ, חבול ונאלם,
והציבוהו בפינה, שחוח ונכלם.

כשהבחינו החוקרים שהמצב יציב

הוציאו קוף אחד והחליפוהו באחיו,
וכצפוי, אותו הקוף שזה עתה נוסף
זינק לעבר הבננה בלי הַד עפעף,

אך חבריו המוטרפים היו זריזים יותר,
תקעו לו חיש אגרוף באף ו"נְגַחָה" בסנטר,
ושפת גופם הזהירה במופתים ובאותות
לבל ישוב על התרגיל אם הוא רוצה לחיות.

חלפו יומיים, לא יותר, ושוב נשלח חוקר
לשלוף קופיף מתוך הכלוב ולהכניס אחר,
ושוב, כמו שעון, חזר אותו הריטואל:
הקוף קיפץ אל הבננה כמוצא שלל,
אבל רעיו המנוסים יִרְטוּהוּ בנחישות
והשליכוהו לרצפה, נפוח וחבוט,

ומי בלט מעל כולם? אותו קופיף מסכן,
אשר הגיע אל הכלוב בסבב הקודם,
למרות שלא ידע על מי ומה המהומה,
לפת, חבט, וגם בעט, הפליא מהלומה.

חלפו עברו ימים רבים, חודשיים לפחות,
קופיף יוצא, קופיף נכנס, קופיף חוטף מכות
למרות שבשלב הזה, ממש על פי תוכנית,
כבר לא נותר אף קוף מן הקבוצה המקורית!
ומשום כך הם לא יכלו לדעת כל עיקר
מניין שאבו הם את הנוהל האכזר.

ולו דובר לשון קופים היה שואל אותם
מדוע הם מכים רַעִים אשר שלחו ידם
אל פרי העץ המיותם, היו עונים כולם:
קופיקו, כך עשינו כאן מאז ומעולם!

סיפור עוכר שלוה, גם מטאפורי גם אפל,
וכדרך של אגדות, גם יש מוסר השכל:
אל תחפש כאן היגיון או כוונה, חבר,
עזוב, זה לא אתה, זו רק מסורת, לא יותר.

הִיָּה שלום, חמוד, להתראות בעוד שנתיים,
חכה! בננה... קח לך... שלא תרעב בינתיים".